

İZMİR KATİP ÇELEBİ ÜNİVERSİTESİ
HAYVAN DENEYLERİ YEREL ETİK KURULU YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönerge, İzmir Katip Çelebi Üniversitesinde deney ile gerçekleştirilecek olan bilimsel araştırma, deneysel çalışma, sağlık hizmetleri uygulamaları, eğitim-öğretim ve yayın gibi temel etkinliklerde kullanılan yöntem ve materyaller ile ilgili minimum etik standartları saptamak, gerektiğinde yeni ilkeler oluşturmak, bunların uygulamalarına ilişkin düzenlemeleri yapmak, etik ilkeler doğrultusunda görüş bildirmek ve araştırma önerilerini bu açıdan değerlendirmek üzere oluşturulan “İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Hayvan Deneyleri Yerel Etik Kurulu” (İKÇÜ-HADYЕК)’nun kuruluş ve çalışma esaslarını belirlemek amacıyla düzenlenmiştir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönerge, İzmir Katip Çelebi Üniversitesinde deney amacıyla kullanılacak hayvanların kullanımından önce alınması gereken izinleri, Hayvan Deneyleri Yerel Etik Kurulu’nun oluşturulmasını, bu kurulunun çalışma esaslarını,

- a) 3R İlkesi: W.M.S Russell ve R.L. Burch tarafından 1959'da geliştirilen ve baş harflerinden dolayı 3R'ler olarak anılan "*Replacement*": yerine koyma, "*Reduction*": azaltma ve "*Refinement*": arındırma ilkelerini,
- b) Başkan: İKÇÜ-HADYЕК Başkanını,
- c) Çalışma: Araştırma, eğitim ve test amacıyla, deney hayvanları üzerinde yürütülen ve İKÇÜ-HADYЕК tarafından protokol numarası ile onay verilmiş tüm araştırma projeleri, eğitim ve test etkinliklerini,
- ç) Deney: Deneysel veya diğer bilimsel amaçlarla hayvanlar üzerinde gerçekleştirilecek her türlü prosedür veya prosedürler bütünü,
- d) Deney Hayvanı: Prosedürlerde kullanılan, serbest yaşayan veya çoğalan larva biçimleri, canlı kafadanbacaklılar ve normal fetal gelişimlerinin son üçte birlik döneminden itibaren memeliler dahil, insan olmayan herhangi bir omurgalı canlıyı,
- e) Deney Hayvanı Kullanıcısı: Hayvanlara prosedür uygulama hak ve yetkisi olan kişiyi,
- f) Deney Hayvanları Yetiştirme ve Araştırma Laboratuvarı: İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Deney Hayvanları Uygulama ve Araştırma Merkezi Laboratuvarlarını,
- g) Etik: Araştırmalarda kullanılacak hayvanlarla ilgili olarak insan ve hayvan yaşamını ilgilendiren bilimlerde yapılabilecek hareketlerin sınırları, hayvana yönelik yapılacak tutum ve davranışa yol gösterici evrensel kuralları,
- h) Hayvan refahı birimi: 13/12/2011 tarihli ve 28141 sayılı Deneysel ve Diğer Bilimsel Amaçlar İçin Kullanılan Hayvanların Refah ve Korunmasına dair Yönetmelikte belirtilen birimi,
- ı) İnsancıl Öldürme Yöntemi: Bir hayvanın türüne göre en az fiziksel ve davranışsal acı verilmek suretiyle yaşamına son verilmesini,
- i) İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Hayvan Deneyleri Yerel Etik Kurulu (İKÇÜ-

fazla acı, eziyet, ıstırap veya kalıcı hasara neden olabilecek şekilde bilimsel amaçlarla kullanılmasını

l) Rektör: İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Rektörü'nü,

m) Tedarikçi Kuruluş: Deney hayvanlarının deneylerde kullanılmak amacı ile tedarik edildiği ilgili resmi makamlarca izin verilmiş ya da kayıt edilmiş gerçek veya tüzel kişiyi,

n) Uygun Anestezi: İyi veterinerlik uygulamasıyla etkili bir anestezi yönteminin (lokal ve genel) uygulanmasını,

o) Üretici Kuruluş: Hayvanların, deney amacıyla kullanılabilceği yaşa ve büyüklüğe gelinceye kadar yetiştirildiği, bakıldığı ve deneylerde kullanılmak amacı ile üretildiği, Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı tarafından izin verilmiş ya da kayıt edilmiş gerçek veya tüzel kişiyi,

ö) Yetiştirilmiş Hayvan: Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı tarafından izin verilen tesislerde üretilen ve bu yönerge çerçevesinde yapılacak deneylerde kullanılmak üzere yetiştirilerek, kimliklendirilmiş ve kayıt altına alınmış hayvanı, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Deney Hayvanının Kullanılma Amaçları, Kuruluş, Görev Süresi, Çalışma Yöntemi, Görev ve Yetkileri

Deney Hayvanlarının Kullanılma Amaçları

MADDE 5 - (1) Deney hayvanlarının kullanılma amaçları aşağıda verilmiştir:

- a) Temel araştırmalar.
- b) Aşağıdaki amaçlardan herhangi birini taşıyan translasyonel veya uygulamalı araştırmalar:
  - 1) İnsan, hayvan veya bitkilerdeki hastalık, sağlık bozuklukları ve diğer

- d) Türlerin korunmasını amaçlayan araştırmalar.
- e) Mesleki becerilerin kazandırılması, sürdürülmesi veya geliştirilmesi için yüksek öğrenim veya eğitimi.

İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Hayvan Deneyleri Yerel Etik Kurulun (İKÇÜ-HADYEK) Kuruluşu

MADDE 6 - (1) İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Yerel Etik Kurulu;

- a) Hayvan deneyleri konusunda en az bir yıl deneyimli, kurum içinde deney hayvanı yetiştirilmesi, üretilmesi ve bakımından sorumlu bir veteriner hekimden,
- b) Tıp, Diş Hekimliği, Eczacılık, Sağlık Bilimleri ve Su Ürünleri Fakültelerinden birer temsilciden,
- c) Deney hayvanları ile çalışmayan ve kurum ile çıkar ilişkisi olmayan T.C. vatandaşı sivil bir üyeden,
- ç) Kurum ile çıkar ilişkisi olmayan sivil toplum kuruluşuna veya meslek odalarına kayıtlı T.C. vatandaşı bir üyeden,

oluşur.

(2) Hayvan deneyleri yerel etik kurulunda görev alacak en az bir üyenin *in vivo* hayvan deneylerinde en az bir yıl deneyimli ve doktora/tıpta uzmanlık derecesine sahip olması gereklidir. İKÇÜ-HADYEK gerektiğinde başka alanların uzmanlarından görüş alabilir ve/veya toplantılara davet edebilir.

İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Hayvan Deneyleri Yerel Etik Kurulun (İKÇÜ-HADYEK) Atanma ve Görev Süresi

MADDE 7 – (1) İKÇÜ-HAYDEK Başkanı, Başkan Yardımcısı ve üyeleri Rektör

İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Hayvan Deneyleri Yerel Etik Kurullarının Çalışma Yöntemi

MADDE 9 – (1) İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Hayvan Deneyleri Yerel Etik Kurullarının Çalışma Yöntemi aşağıdaki verilmiştir:

- a) İKÇÜ-HADYЕК, kurul başkanının belirleyeceği gündemle en az ayda bir defa ve salt çoğunlukla toplanır.
- b) İKÇÜ-HADYЕК toplantıları başkanın yokluğunda başkan vekili başkanlığında yürütülür. Kararlar, kurul üye tam sayısının yarıdan bir fazlası ile alınır. Oy eşitliği halinde başkanın oyu yönünde karar verilir.
- c) Kurumda kullanılan tüm deney hayvanlarına ilişkin kayıtlar, deney hayvanı yetiştirilmesi, üretimi ve bakımından sorumlu Hayvan Refahı Birimi tarafından tutulur. Söz konusu kayıtlarda temin edilen hayvanların sayıları, türleri, temin edildikleri yerler, kullanıcı kuruluşa geldiği tarih ve yapılan tüm işlemler bulunur. Bu kayıtlar en az beş yıl süreyle muhafaza edilir.
- ç) Bütün başvurular ve alınan kararlar tarih ve sayı numarası verilerek kayıt altına alınır. Bu kayıtlar da en az beş yıl süreyle muhafaza edilir.
- d) Başvurular, yapılacak deneylerin yürütücüsü/yürütücüleri konumundaki kıdemli İzmir Katip Çelebi Üniversitesi personeli tarafından yapılır. Tez çalışmalarında yürütücü tez danışmanı öğretim üyesidir.
- e) Başvuru formları ve ilgili işlemler İKÇÜ-HADYЕК tarafından belirlenir. Başvuru ile birlikte gerektiğinde proje ile ilgili bilimsel rapor ve açıklama da istenebilir. İKÇÜ-HADYЕК'e yapılacak onay ve izin başvurularında, Orman ve Su İşleri Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan taahhütnamenin imzalanarak başvuruya eklenmesi zorunludur
- f) Başvurular, 28914 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan 15 Şubat 2014 tarihli

- ı) Bütün başvurular ve alınan kararlar en az 5 yıl süre ile saklanır. Kayıtlar Hayvan Deneyleri Merkezi Etik Kurulu (HADMEK), Bakanlık ve Üniversite yönetiminin denetimine açık tutulur.
- i) Üniversite, İKÇÜ-HADYЕК' in çalışmaları sürdürmesi ve kayıtlarının düzenli olarak tutulması için başkanlığa bağlı bir sekreteryaya karar.

İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Hayvan Deneyleri Yerel Etik Kurulunun (İKÇÜ-HADYЕК) Görevleri

MADDE 10 - (1) İKÇÜ-HADYЕК' in görevleri aşağıda belirtilmiştir.

- a) Kendi çalışma usul ve esaslarını belirleyen yönergeyi hazırlamak ve gerekli hallerde değişiklik önerileri yapmak.
- b) Deney hayvanları üzerinde yapılacak tüm işlemlerin etik yönden kabul edilebilir sınırlarını belirleyerek çalışma protokollerini onaylamak veya gerekçeli olarak kabul etmemek.
- c) Kurum içinde deney hayvanı kullanılması sürecinin etik kurallara uygun olarak sürdürülmesini denetlemek, bu amaçla gerekli düzenlemeleri yapmak.
- ç) Deney hayvanları üzerinde yapılacak işlemlerin onaylanmış protokole göre yapılmasını sağlamak, gerektiğinde sonlandırılmalarını sağlamak.
- d) Deney hayvanlarında çalışacak personelin gerekli eğitim almasını sağlamak. Bu amaçla sertifika programları düzenlemek. Sertifikası olmayanların deney hayvanları ile çalışmasını engellemek.
- e) Deney hayvanlarının üretim, yetiştirme, barındırma ve nakil koşulları ile deneylerin yapıldığı laboratuvar koşullarını ve ekipmanın etik yönden uygun olup olmadığını denetlemek, uygun görmediği durumlarda deney hayvanı kullanılmasını engellemek.

Hayvan Deneyleri Yerel Etik Kurullarının Çalışmaları

MADDE 11 - (1) İKÇÜ-HADYEK'in çalışmalarında göz önünde bulundurulacak hususlar şunlardır:

a) Deney hayvanları üzerinde yapılacak tüm uygulamaların yerel etik kurul tarafından onaylanmış olması zorunludur.

b) Yerel etik kurul tarafından yapılan düzenlemelere uygun olarak alınmış bir genel veya özel istisna olmadıkça, deneylerde kullanılacak;

- 1) Fare: *Mus musculus*,
- 2) Sıçan: *Rattus norvegicus*,
- 3) Tavşan: *Oryctolagus cuniculus*,

İnsan dışındaki primat türlerinin kayıtlı yasal deney hayvanı üreticisi ve tedarikçilerinden alınmış olması şartı aranır. Kedi, köpek gibi evcil türlerin sokakta başıboş olanları deneylerde kullanılmaz.

c) Bu yönergenin 4'üncü maddesinde tanımlanan hayvanlar, yasal bir tedarik kuruluşundan alınmaları veya deneysel amaçlar için üretilmiş olmaları koşulu ile deney hayvanı olarak kullanılabilir.

ç) Yerel etik kurullar tarafından:

- 1) Ulusal mevzuat ve uluslararası sözleşmeler çerçevesinde nesli tehlike altında olan ve korunan türler ile CITES Sözleşmesinin Ek-1 Listesindeki türlerin; araştırmanın amacının söz konusu türlerin korunması veya hayati biomedikal amaçlar için istisnai biçimde tek uygun türler olduğunun ispatlanması durumunda kullanılmasına izin verilir.
- 2) Doğadan alınmış yaban hayvanı üzerinde yapılacak deney; ancak diğer hayvanların deneyin amacı bakımından yeterli olmaması halinde onaylanır. Bu konuda yapılan çalışmalarda HADYEK onayından sonra Genel Müdürlükten izin alınır.
- 3) Deney hayvanı olarak kullanılan hayvanların hangi üretici ya da tedarik kuruluşlarından olduğu tespit edilir ve kayıt altına alınarak veri tabanına aktarılır.

Yerel Etik Kurullarının Çalışma İlkeleri

MADDE 12 – (1) Yerel etik kurullar aşağıda belirtilen ilkeler doğrultusunda çalışır:

Bu yönerge; Hayvan Deneyleri Merkez Etik Kurulu'nun 20. / 07 / 2023 Tarih ve 09. Sayılı kararı gereğince onaylanmıştır.

- a) Etiğin yaşama saygı ilkesi her türlü hayvan türü için geçerli kabul edildiğinden, bilimsel araştırmalarda kullanılması zorunlu olan deney hayvanlarına kötü muameleden kaçınmak.
- b) Deney hayvanlarının yönetmeliğin 5 inci maddesinde belirtilen amaçlar kapsamında kullanılmasını sağlamak.
- c) Ağır acı, stres ya da buna denk eziyet veren deneylerde bir hayvanın bir defadan fazla kullanılmamasını sağlamak.
- ç) Eğitim için sunum amacıyla kongre, konferans ve seminerlerde ağırlı deneylerin yapılmamasını sağlamak.
- d) Hayvanlara mümkün olduğu kadar az acı çektirerek ve en az strese sokarak bilimsel açıdan güvenilir veri elde edilmesini sağlamak.
- e) Çalışmalar süresince kullanılan deney hayvanlarına, türüne uygun şartlar hazırlamak ve en iyi fizyolojik, davranışsal ve çevresel koşulların teminini sağlamak.
- f) Uygun şekilde eğitilmiş personel tarafından uygun koşullarda deney hayvanı bakımını sağlamak. Hayvan refahını temin edecek şekilde, hayvanların sürekli bir veteriner hekim gözetiminde olmalarını sağlamak
- g) Canlı hayvanlarda yapılacak deneysel çalışmaların veteriner hekim tarafından ya da ehil kişilerin sorumluluğunda yapılmasını sağlamak.
- h) Araştırmacılar tarafından hayvanlar için deneylerin sonlandırılacağı "insani son noktalar"ın belirlenmesini sağlamak.
- ı) Araştırılan bilginin elde edilmesinde geçerliliği kanıtlanmış alternatif yöntemler varsa hayvan deneylerini etik olarak uygun görmemek ve daha önceden ayrıntılı olarak yapılmış deneylerin tekrar edilmesinin önlenmesini sağlamak.
- i) 3R ilkesini dikkate alarak, yapılacak çalışmalarda en uygun hayvan ve yöntemin seçilmesini ve bilimsel olarak anlamlı sonuç verebilecek en az sayıda hayvan kullanılmasını sağlamak.
- j) Deney hayvanlarına gereksiz acı ve ağrı verecek deneylerin uygun anestezi altında yapılmasını ve araştırmalarda uygun ağrı kesici ve anestezi kullanılmasını sağlamak.
- k) Kullanılan anestezi yönteminin, hayvan için deneyin kendisinden daha fazla travmatik olması ve deneyin amacına uygun olmaması durumunda deneyin yapılmasını engellemek.

Bu yönerge; Hayvan Deneyleri Merkez Etik Kurulu'nun 22./07/2023 Tarih ve 69. Sayılı kararı gereğince onaylanmıştır.

- l) Deneyin etik ilkeler çerçevesinde yapılması ve amacına uygun olması için; anestezi den çıktığında önemli oranda acıya maruz kalacak olan hayvanın ağrı kesici araçlarla tedavi edilmesini, bu mümkün değilse insancıl bir yöntemle öldürülmesini sağlamak.
- m) Deney hayvanının araştırma sırasında ya da sonunda yaşamına son verilmesi işlemlerinin uygun gerekçelerle yapılmasını sağlamak.
- n) Şiddetli ve sürekli ağrı çeken veya normal yaşamını sürdüremeyecek duruma gelen, ya da kamu sağlığı ve çevresi için risk oluşturabilecek hayvanların insancıl bir yöntemle öldürülmelerini sağlamak; eğer bilimsel gerekçelerle hayvanın bu koşullarda yaşatılması gerekiyorsa, yaşadığı süre boyunca hayvanın yaşam kalitesini artıracak en uygun bakım şartlarını sağlamak.
- o) Deneyin insan veya hayvanların refahı için yeterli önem taşımadığı kanaatine varıldığında, hayvanın uzun süre ağır acı ve ıstıraba maruz kalacağı bir deneye tabi tutulmasını engellemek.
- ö) Hayvanları ağır ve uzun süreli acıya maruz bırakacak deneylerin İKÇÜ-HADYEK tarafından etik ilkeler çerçevesinde uygun görülmesinden sonra yapılmasını sağlamak.

ÜÇÜNÇÜ BÖLÜM

Hayvan Deneylerine Katılacak Personelin Eğitimi

MADDE 13 – (1) İKÇÜ-HADYEK aşağıdaki eğitim çalışmalarını yapar.

- a) Deney hayvanları ile uğraşan ve/veya uğraşacak olan araştırmacıların eğitimleri için eğitim programları, laboratuvar hayvanları kullanım sertifikası programları açar ve başarılı olanlara “Deney Hayvanları Kullanım Sertifikası” verilir.
- b) Deney hayvanı kullanıcıları sertifika almadan hayvanlar üzerinde işlem yapamaz ve çalışma mekanlarında deney hayvanlarını barındıramazlar.
- c) İKÇÜ-HADYEK Deney hayvanı üretilmesi ve yetiştirilmesinden sorumlu personelin asgari olarak bilgilendirilmesi ve uyulması gereken usul ve esasları içeren bir meslek içi eğitim programı hazırlar ve Hayvan Refahı Biriminin sorumluluğunda periyodik olarak uygulanmasını sağlar ve denetler.
- ç) Eğitim programları İKÇÜ-HADYEK tarafından belirlenmiş yetkili kişiler tarafından yürütülür.

Bu yönerge; Hayvan Deneyleri Merkez Etik Kurulu'nun 20./07/20.23 Tarih ve ...69 Sayılı kararı gereğince onaylanmıştır.

d) Canlı deney hayvanı kullanılan çalışma başvurularında, deney hayvanı ile bire bir uğraşan kişinin kullanım sertifikasının bulunması zorunludur; aksi taktirde çalışma başvurusu işleme alınmaz.

MADDE 14 – (1) Deney hayvanı kullanım sertifika programı ve ne zaman açılacağına İKÇÜ-HADYEK karar verir. Sertifika programları yönetmelik ve HADMEK tarafından yayımlanan genelgelere uygun olarak düzenlenir.

a) Yönetmelik hükümlerine göre düzenlenen deney hayvanları kullanım sertifika programlarına kayıt yaptırarak devam ve başarı şartlarını yerine getiren kursiyerlere "Deney Hayvanları Kullanım Sertifikası" verilir. Bu sertifika, İKÇÜ-HADYEK başkanı ile İKÇÜ rektörü tarafından imzalanır.

b) Yönetmelik hükümleri haricinde başka kurumlardan alınmış olan deney hayvanları kullanım sertifikaları ya da benzerlerinin yönetmelik hükümlerine göre eşdeğer olup olmadıklarına HADMEK karar verir.

c) Lisans/yüksek lisans düzeyinde deney hayvanı kullanımını eğitimlerinin, sertifika programına eşdeğer olup olmadığına İKÇÜ-HADYEK karar verir.

Dördüncü Bölüm

İzin Zorunluluğu

MADDE 15 – (1) İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Deney Hayvanları Uygulama ve Araştırma Merkezi çalışmalarındaki izinler aşağıdaki gibi düzenlenmiştir:

a) İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Deney Hayvanları Uygulama ve Araştırma Merkezi birimlerinde, Madde 1'de yer alan etkinliklerle ilgili uygulama yapacak olan tüm araştırmacılar yazılı olarak başvurarak Etik Kurul Onayı almak zorundadırlar. Onay alınmadan yapılan çalışmalar, idari ve yasal soruşturmayı gerektirir ve çalışma hemen durdurulur. İKÇÜ-HADYEK' den izin alınmadan başlatılan çalışmalar için sonradan onay belgesi verilmez.

b) Madde 1'de yer alan etkinliklerle ilgili araştırmalara ilişkin ulusal ya da uluslararası nitelikli her türlü bilimsel yayında İKÇÜ-HADYEK protokol numarası ve "Etik Kurul Onayı Alınmıştır" ifadesine yer verilmek zorundadır.

c) Etik Kurul izinleri başvuru sahiplerinin belirleyeceği ve İKÇÜ-HADYEK'in onayladığı sabit bir süre için geçerlidir. Çalışma yürütücüleri deneylere başladıkları tarihi İKÇÜ-HADYEK'e bildirmek zorundadır.

Bu yönerge; Hayvan Deneyleri Merkez Etik Kurulu'nun 20/02/2023 Tarih ve 69 Sayılı kararı gereğince onaylanmıştır.

ç) Çalışmanın sona ermesini takiben çalışma yürütücüsü, elde edilen sonuçlar ve çalışmanın hayvan refahına ve 3R ilkesine katkıları konusunda bir rapor hazırlar ve İKÇÜ-HADYEK'e sunarlar.

DeneySEL Çalışmalardaki Değişiklik

MADDE 16 – (1) İKÇÜ-HADYEK'ten onay alındıktan sonra çalışma protokolünde ve çalışmaya katılan kişilerde yapılacak değişiklikler (ekleme ve çıkartmalar) için İKÇÜ-HADYEK'e yazılı olarak başvurulur ve onayı alınır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Denetim, Gizlilik ve Geçerlilik Süresi

MADDE 17 – (1) İKÇÜ-HADYEK, deney üretim, yetiştirme, barındırma ve nakil koşulları ile deneylerin yapıldığı barınak, laboratuvar koşullarının ve ekipmanının etik yönden uygun olup olmadığını denetler; uygun bulmadığı durumlarda deney kullanılmasını engeller.

MADDE 18 – (1) İKÇÜ-HADYEK yazışmaları gizlidir. İlgili mevzuat ve Hayvan Deneyleri Etik Kurullarının Çalışma Usul ve Esaslarına Dair Yönetmelikte belirtilen yetkili kurumlar dışında üçüncü şahıslara bilgi verilemez.

MADDE 19 – (1) İKÇÜ-HADYEK olurları, verilen süre boyunca geçerlidir. Bitirilemeyen projeler için ek süre talep edilebilir.

Yürürlük

MADDE 20 – (1) Bu Yönerge, Madde 7 ve Madde 8/b' deki değişiklikleri de içerecek şekilde İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Senatosu Kararı ile kabul edildikten sonra Hayvan Deneyleri Merkezi Etik Kurulu (HADMEK)'na sunulur ve bu kurul tarafından onaylandıktan sonra yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 21 - (1) Yönerge hükümleri, İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Rektörü tarafından yürütülür.

MADDE 22 - (1) Bu yönergede bulunmayan hususlarla ilgili olarak, 28914 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan 15 Şubat 2014 tarihli "Hayvan Deneyleri Etik Kurullarının Çalışma Usul ve Esaslarına dair Yönetmelik" hükümleri uygulanır.

Bu yönerge, Hayvan Deneyleri Merkez Etik Kurulu'nun 29/07/2023 Tarih ve 69 Sayılı kararı gereğince onaylanmıştır.

PROTOKOL NO.
TARİH

İZMİR KATİP ÇELEBİ ÜNİVERSİTESİ
ARAŞTIRMA AMACIYLA CANLI VERTEBRALI DENEY HAYVANI KULLANMAK İÇİN UYGULANAN
PROTOKOL ve HADYEK BAŞVURU FORMU

FORM 1: İDARİ BİLGİ FORMU

1. TARİH	2. ARAŞTIRMA YÜRÜTÜCÜSÜ	İMZASI:
3. ARAŞTIRMADA GÖREV ALACAK PERSONEL (Canlı hayvan ile birebir uğraşacak olanlar yandaki kutucuğu işaretlemelidir): HAYVAN DENEYLERİNDEN SORUMLU ARAŞTIRICI:		
DİĞER ARAŞTIRICILAR:		
A. ☐	D. ☐	
B. ☐	E. ☐	
C. ☐	F. ☐	
4. ARAŞTIRMANIN BAŞLIĞI:		
5. ARAŞTIRMA YÜRÜTÜCÜSÜNÜN GÖREV YERİ:	6. ARAŞTIRMANIN YAPILACIĞI LABORATUVAR:	
7. TELEFON:	8. TELEFON:	
9. KULLANILACAK HAYVAN TÜRLERİ VE SAYILARI:		
10. ARAŞTIRMA DESTEĞİ ALINAN/İSTENEN KURULUŞ(LAR)		
☐ YOKTUR		
☐ İKÇÜ	BAŞVURU TARİHİ:	
☐ TÜBİTAK	BAŞVURU TARİHİ:	
DİĞER (BELİRTİNİZ):	BAŞVURU TARİHİ:	
BAŞVURU TARİHİ:		
11. ARAŞTIRMANIN NİTELİĞİ	12. HAYVANLARIN MARUZ KALACIĞI AĞRI-EZİYET VE ZARARIN DERECEŚİ	
☐ TEMEL BİYOLOJİK ARAŞTIRMA	☐ GİRİŐİMDEN ÖNCE ÖTANAZİ	
☐ TIBBİ ÜRÜN VE/VEYA CİHAZ KEŐİ, GELİŞTİRİLMESİ VE KALİTE KONTROLÜ İLE İLGİLİ ARAŞTIRMA	☐ TERMİNAL ANESTEZİ	
☐ TANI İLE İLGİLİ ARAŞTIRMA	☐ HAFİF	
☐ KİMYASAL-BİYOLOJİK MADDELERİN TOKSİKOLOJİSİ VEYA GÜVENLİĞİ İLE İLGİLİ ARAŞTIRMA	☐ ORTA	
☐ BAŐLİCA ZİRAİ ALANDA KULLANILAN MADDE	☐ ŞİDDETLİ	
☐ BAŐLİCA SANAYİDE KULLANILAN MADDE	13. BAŞVURU TİPİ	
☐ BAŐLİCA EVLERDE KULLANILAN MADDE	☐ YENİ BAŞVURU	
☐ KİŐİSEL KOZMETİK-TEMİZLİK MADDESİ	☐ DEĞİŞİKLİK (Eski Protokol No.:)	
☐ GIDA KATKI MADDELERİ		
14. BU ÇALIŐMA BİR DİPLOMA DERECEŚİNE YÖNELİK MİDİR?	15. EKLER	
☐ HAYIR	☐ DENEY HAYVANI KULLANIM SERTİFİKASI	
☐ EVET	☐ PROJE METNİ	
☐ YÜKSEK LİSANS	☐ ÖN (PİLOT) ÇALIŞMA VERİLERİ	
☐ TIPTA UZMANLIK	☐ REFERANS YAYIN	
☐ DOKTORA		
☐ DİĞER:		

Bu yönerge; Hayvan Deneyleri Merkez Etik

Kurulu'nun 20/07/2023 Tarih ve 65

FORM 2: DENEY PROTOKOLÜ

PROTOKOL NO:	ONAY TARİHİ:	ARAŞTIRMA YÜRÜTÜCÜSÜ:	İMZASI
--------------	--------------	-----------------------	--------

BÖLÜM A: PROJE TANIMI

PROJE NİTELİĞİ (Uygun seçeneği işaretleyiniz. Bilgi için ekteki tabloya bakınız) ☐ PİLOT (ÖN ÇALIŞMA) ☐ KEŞİF (TETKİK) AMAÇLI	☐ DOĞRULAYICI-HİPOTEZ TESTİ ☐ PARAMETRE BELİRLEYİCİ ☐ OPTİMİZASYON ☐ GÖZLEMSEL-HİPOTEZ TESTİ
A1. PROJENİN AMAÇLARI (Herkesin anlayabileceği bir dilde, bilgi edinme hakları çerçevesinde başkalarının görebileceğini öngörerek projenin amaçlarını kısaca yazınız)	
A2. DENEY HAYVANLARINDA UYGULANACAK PROSEDÜRLER (Kronolojik sıra içinde hayvanlar üzerinde yapılacak işlemleri açıklayınız)	

Bu yönerge; Hayvan Deneyleri Merkez Etik Kurulu'nun 20./07/2023 Tarih ve 69 Sayılı kararı gereğince onaylanmıştır.

A3. DENEYLERİN SONLANDIRILMASI (Deney hayvanı için deneyin bitiş şekli-İnsani son noktalar)

- HERHANGİ BİR İŞLEM YAPILMADAN YA DA TEDAVİ UYGULAMADAN ÖNCE ÖTANAZİ YAPILACAKTIR
- BELLİ BİR SÜRE YAŞATILDIKTAN SONRA ÖTANAZİ YAPILACAKTIR: (SAAT/GÜN/AY)
- DENEY PROTOKOLÜ TAMAMLANDIKTAN SONRA ÖTANAZİ YAPILACAKTIR
- ÖZGÜL BELİRTİLERİN ORTAYA ÇIKMASINDAN SONRA ÖTANAZİ YAPILACAKTIR. AÇIKLAYINIZ:
- %15'TEN FAZLA KİLO KAYBI OLURSA ÖTANAZİ YAPILACAKTIR
- GENEL DURUM KÖTÜLEŞİRSE ÖTANAZİ YAPILACAKTIR. TANIMLAYINIZ:
- DENEYSSEL İŞLEMLERDEN SONRA HAYVAN ÖLEBİLİR. OLASI NEDENLERİ AÇIKLAYINIZ:
- DENEY SONUNDA ÖTANAZİ YAPILMAYACAKTIR. NE YAPILACAĞINI AÇIKLAYINIZ:

Bu yönerge; Hayvan Deneyleri Merkez Etik Kurulu'nun 25./04/2023. Tarih ve 169 Sayılı kararı gereğince onaylanmıştır.

DİKKAT: EĞER BİR DEN ÇOK HAYVAN TÜRÜ KULLANILACAKSA HER TÜR İÇİN AYRI BİR SAYFA DOLDURULMALIDIR. Bu amaçla EK SAYFA 1'i kullanınız.

A4. DENEY HAYVANI KİMLİĞİ

TÜR	SOY/IRK	CİNSİYET ☐ E ☐ D	YAŞ/AĞIRLIK SINIRI
-----	---------	---	--------------------

A5. DENEY GRUPLARI VE SAYILARI

DENEY VE KONTROL GRUPLARI	GRUP BAŞINA HAYVAN ADEDİ (A)	TEKRAR SAYISI (B)	KULLANILAN TOPLAM HAYVAN SAYISI (AXB)

A5.1. DENEYDE KULLANILACAK TOPLAM HAYVAN SAYISI: ADET

A5.2 HER GRUPTAKİ HAYVAN SAYISININ NEYE GÖRE HESAPLANDIĞINI AÇIKLAYINIZ

A5.3. HER GRUPTAKİ DENEY TEKRARI SAYISI NEYE GÖRE HESAPLANMIŞTIR? AÇIKLAYINIZ:

Bu yönerge; Hayvan Deneyleri Merkez Etik Kurulu'nun 20./07./20.23 Tarih ve 69 Sayılı kararı gereğince onaylanmıştır.

A6. CANLI DENEY HAYVANINDA KULLANILACAK KİMYASAL/BİYOLOJİK AJANLAR PROTOKOLE UYGULANMASI OLANAKLI DEĞİLDİR

AJAN	DOZ	VERİLİŞ YOLU	HACİM	VERİLİŞ SIKLIĞI	ETKİ SÜRESİ

A7. CANLI HAYVANDA KULLANILACAK NÖROMÜSKÜLER BLOKE EDİCİ AJANLAR YOKTUR

AJAN	DOZ	VERİLİŞ YOLU	HACİM	VERİLİŞ SIKLIĞI	ETKİ SÜRESİ

A8. ORTAYA ÇIKABİLECEK TEHLİKELİ MADDE VE/VEYA DURUMLAR

- MİKROBİYOLOJİK KONTAMİNASYON RİSKİ. TANIMLAYINIZ:
- KANSEROJEN MADDELER. SIRALAYINIZ:
- RADYOİZOTOPLAR. SIRALAYINIZ:
- BİYOLOJİK TOKSİNLER. SIRALAYINIZ:
- ANTİNEOPLASTİK/SİTOTOKSİK AJANLAR. SIRALAYINIZ:
- DİĞER AJANLAR. SIRALAYINIZ (YOKSA BELİRTİNİZ):
- DİĞER RİSK FAKTÖRLERİ. SIRALAYINIZ (YOKSA BELİRTİNİZ):

A9. OLUŞACAK TIBBİ ATIKLAR VE BUNLAR İÇİN ALINAN ÖNLEMLER NELERDİR? AÇIKLAYINIZ:**BÖLÜM B. ANESTEZİ VE ANALJEZİ** PROTOKOLE UYGULANMASI OLANAKLI DEĞİLDİR**B1. PREANESTEZİK-ANALJEZİK YA DA SEDATİF İLAÇLAR**

AJAN	DOZ	VERİLİŞ YOLU	HACİM	VERİLİŞ SIKLIĞI	ETKİ SÜRESİ

B2. ANESTEZİK AJANLAR

AJAN	DOZ	VERİLİŞ YOLU	HACİM	VERİLİŞ SIKLIĞI	ETKİ SÜRESİ

B3. ANESTEZİ DERİNLİĞİNİN İZLENMESİ

- PROTOKOLE UYGULANMASI OLANAKLI DEĞİLDİR
- CİLT YA DA PARMAK KİSTİRME YANITLARI
- PALPEBRA YA DA KORNEA REFLEKSİ (KEMİRGENLER İÇİN UYGUN DEĞİLDİR)
- ÇENE YA DA İSKELET KASI TONUSU İZLENMESİ
- FİZYOLOJİK YANITIN İZLENMESİ
- DİĞER. AÇIKLAYINIZ:

B4. İZLENME SIKLIĞI

- PROTOKOLE UYGULANMASI OLANAKLI DEĞİLDİR
- HER 2-3 DAKİKADA BİR
- HER 4-5 DAKİKADA BİR
- DİĞER. DAKİKA. AÇIKLAYINIZ:

B5. İŞLEM SONRASI (POST-OP) VERİLECEK ANALJEZİK VE TRANKİLİZAN İLAÇLAR

AJAN	DOZ	VERİLİŞ YOLU	HACİM	VERİLİŞ SIKLIĞI	ETKİ SÜRESİ

BÖLÜM C: SAĞLIK PARAMETRELERİ PROTOKOLE UYGULANMASI OLANAKLI DEĞİLDİR**C1. DENEY PROTOKOLÜNE BAĞLI İZLENECEK OLASI DEĞİŞİKLİKLER**

☐ VÜCUT AĞIRLIĞININ % 'İ KADAR KİLO KAYBI	☐ SOLUNUM GÜÇLÜĞÜ
☐ ÖLÜM	☐ HİPOTERMİ
☐ DAVRANIŞ DEĞİŞİKLİKLERİ:	☐ CİLT-KÜRK DEĞİŞİKLİKLERİ
☐ GIDA VE SU ALIMINDA AZALMA	☐ PAREZİ/PARALİZİ
☐ ENFEKSİYON	☐ ATAKSİ
☐ APSE	☐ İNKONTİNANS
☐ DEHİDRATASYON	☐ DİÜREZ
☐ MALNÜTRİSYON	☐ DİĞER:
☐ GENEL GÜÇSÜZLÜK	☐ HİÇBİRİ
☐ DİYARE	
☐ KONSTİPASYON YA DA İLEUS	
☐ KONVÜLSİYON	
☐ KOMA	

C2. SAĞLIK DEĞİŞİKLİKLERİNİ TAKİP ETME YÖNTEMLERİ (UYGUN ŞIKLARIN TÜMÜNÜ İŞARETLEYİNİZ)

- TARTI. SIKLIĞINI YAZINIZ:
- DAVRANIŞ, AKTİVİTE VE POSTÜR KONTROLÜ
- LOKALİZE AĞRI YA DA RHATSIZLIK AÇISINDAN GÖZLEM
- İŞLEM YAPILAN BÖLGENİN YAPIŞIKLIK, AKINTI, KIZARIKLIK VE ŞİŞME AÇISINDAN İZLENMESİ
- HAREKET KABİLİYETİNDE MEYDANA GELEN AZALMALAR
- GÜNLÜK GIDA VE SU TÜKETİMİNİN İZLENMESİ
- DİĞER:

C3. SAĞLIK DEĞİŞİKLİKLERİNİ SAPTAYACAK GÖZLEMLERİN SIKLIĞI (SADECE BİR ŞIKKI İŞARETLEYİNİZ)

☐ GÜNDE BİR DEFA	☐ HAFTADA BİR DEFA
☐ GÜNDE İKİ DEFA	☐ DİĞER:
☐ İKİ GÜNDE BİR	☐ PROTOKOLE UYGULANMASI OLANAKLI DEĞİLDİR
☐ HAFTADA İKİ DEFA	

C4. HAYVANLARIN DENEY PROTOKLÜNDEN ÇIKARILMA ÖLÇÜTLERİ (UYGUN ŞIKLARIN TÜMÜNÜ İŞARETLEYİNİZ)

- VETERİNERİN UYGUN GÖRMESİ (İNSANİ NEDENLER)
- VÜCUT AĞIRLIĞININ %15'İNDEN FAZLA KİLO KAYBI
- DÜZGÜN YÜRÜYEMEME
- DÜZGÜN GIDA VE SU ALAMAMA
- UYARANLARA BELİRGİN DERECEDE AZALMIŞ YANIT
- DİĞER:

C5. DENEY PROTOKOLÜNDEN ÇIKARILAN HAYVANLARIN AKİBETİ

- ÖTANAZİ
- DİĞER:

Bu yönerge; Hayvan Deneyleri Merkez Etik Kurulu'nun 20. / .07/2023 Tarih ve 6.9 Sayılı kararı gereğince onaylanmıştır.

BÖLÜM D: KISITLAMA, YOKSUN BIRAKMA VE ÖTANAZİ

PROTOKOLE UYGULANMASI OLANAKLI DEĞİLDİR

D1. HAREKET KISITLAMA (STANDART KAFESLERDE BARINDIRILACAKSA, RUTİN SEÇENEĞİNİ İŞARETLEYİNİZ)

RUTİN BARINMA KOŞULLARI

KISITLAYICI CİHAZ (RESTRAINER) KULLANIMI. KISITLANMA SÜRESİ:

KISITLAYICI CİHAZ İÇİNDE İZİN VERİLEN HAREKETLER:

KISITLI DA OLSA HAREKET EDEBİLİYOR

NORMAL POSTÜRAL POZİSYONUNU DEĞİŞTİREBİLİYOR

NORMAL POSTÜRAL POZİSYONUNU DEĞİŞTİREMİYOR

HİÇBİR HAREKETE İZİN VERİLMİYOR

RUTİN DIŞI KISITLAYICI CİHAZ KULLANIMININ GEREKÇELERİ NELERDİR? AÇIKLAYINIZ

KISITLANAN HAYVANDA ORTAYA ÇIKABİLECEK İSTENMEYEN DAVRANIŞ, SAĞLIK VE İYİLİK HALİ DEĞİŞİKLİKLERİ NELERDİR?

HAYVANIN KISITLAYICI KOŞULLARA UYUM GÖSTERMESİ İÇİN YAPILANLAR NELERDİR?

HAYVANIN KISITLAYICI KOŞULLAR ALTINDA İZLENME SIKLIĞI NEDİR?

D2. ÖZEL BARINMA, KOŞULLAMA, YOKSUN BIRAKMA İÇEREN DENEYSEL UYGULAMALAR

HİÇBİR ÖZEL KOŞUL UYGULANMAYACAKTIR

DENEYLERDE AŞAĞIDA BELİRTİLEN UYGULAMALAR YAPILACAKTIR (GEÇERLİ OLANLARIN TÜRÜNÜ İŞARETLEYİNİZ)

UZUN SÜRELİ YÜKSEK/DÜŞÜK SICAKLIĞA MARUZ BIRAKILMA

UZUN SÜRELİ STANDART DIŞI NEMLİ/KURU ORTAMDA BIRAKILMA

UZUN SÜRELİ STANDART DIŞI ATMOSFERİK BASINÇ ALTINDA TUTULMA

UZUN SÜRELİ STANDART DIŞI ATMOSFERDE TUTULMA

STANDART DIŞI KAFESTE BARINDIRILMA (ÖR. METABOLİK KAFES)

UZUN SÜRELİ STANDART DIŞI IŞIK-KARANLIK DÖNGÜSÜNDE TUTULMA

12 SAATTEN UZUN SÜRE SUSUZ BIRAKILMA

24 SAATTEN UZUN AÇ BIRAKILMA (GEVİŞ GETİREN HAYVANLAR İÇİN 48 SAAT)

DİĞER:

D3. ÖTANAZİ YÖNTEMLERİ

ÖTANAZİ UYGULANMAYACAKTIR

YÜKSEK DOZ ANESTEZİK

ANESTEZİ/TRANKİLİZASYON ALTINDA DEKAPİTASYON

ANESTEZİ/TRANKİLİZASYON ALTINDA SERVİKAL DİSLOKASYON (SIÇANDAN BÜYÜK HAYVANLAR İÇİN UYGUN DEĞİL)

CERRAHİ SIRASINDA EKSSANGÜİNASYON (KANATMA VEYA YÜKSEK MİKTARDA KAN ALMA)

KARBON DİOKSİT SOLUTMA

DİĞER:

Bu yönerge; Hayvan Deneyleeri Merkez Etik Kurulu'nun 20/07/2023 Tarih ve 69 Sayılı kararı gereğince onaylanmıştır.

BÖLÜM E: HAYVAN SAĞLAMA VE BARINDIRMA BİLGİLERİ

E1. DENEY HAYVANLARININ KAYNAĞI

- İKÇÜ DENEY HAYVANLARI UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ LABORATUVARINDAN SAĞLANACAKTIR
- DİĞER BİR YASAL SATICIDAN ALINACAKTIR. BELİRTİNİZ:
- BİR BAŞKA ÇALIŞMADAN ARTMIŞTIR. BELİRTİNİZ:
- YABAN ORTAMDAN İZOLE EDİLECEKTİR
- BAĞIŞ OLARAK YASAL BİR KAYNAKTAN ALINACAKTIR. KAYNAK:
- DİĞER:

E2. DENEY HAYVANLARININ BARINDIRILMASI

- İKÇÜ DENEY HAYVANLARI UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ ARAŞTIRMA LABORATUVARI
- İKÇÜ HAYVAN DENEYLERİ YEREL ETİK KURULU TARAFINDAN UYGUN BULUNAN BİR BAŞKA BARINAK. BELİRTİNİZ:
- DİĞER:

E3. HAYVAN, İKÇÜ DENEY HAYVANLARI UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ LABORATUVARINDAN DIŞARI ÇIKARILACAKTIR

- HAYIR
- EVET

(EĞER YANIT EVET İSE AŞAĞIDAKİ SORULARI YANITLAYINIZ)

- TÜM HAYVANLAR AŞAĞIDA BELİRTİLEN LABORATUVAR/BİRİME GÖTÜRÜLECEKTİR. ADRES:

LABORATUVARDA YAPILACAK İŞLEMLER ŞUNLARDIR (EĞER BÖLÜM B'DE BELİRTİLEN TÜM İŞLEMLER BURADA YAPILACAKSA "TÜMÜ" ŞEKLİNDE BELİRTİLMELİDİR):

DENEY HAYVANININ CANLI OLARAK LABORATUVAR/BİRİMDE TUTULACAĞI SÜRE YAKLAŞIK OLARAK NE KADARDIR:

BÖLÜM F: DENEY HAYVANI KULLANIMININ GEREKÇELERİ VE SEÇİLEN TÜRÜN VE SAYININ UYGUNLUĞU

F1. BU ÇALIŞMADA CANLI HAYVAN KULLANMAK GEREKLİDİR, ÇÜNKÜ:

- İNCELENEN SÜREÇLERİN KARMAŞIKLIĞI NEDENİYLE DAHA BASİT SİSTEMLERDE OLUŞTURULMASI VE MODEL KURULMASI OLANAKSIZDIR
- İNCELENECEK SİSTEMİN CANLI OLMAYAN MODELLERDE TAKLİT EDİLEBİLMESİ İÇİN YETERLİ BİLGİ BİRİKİMİ YOKTUR
- PREKLİNİK ÇALIŞMALARDA İNSAN ÜZERİNDE DENENMEDEN ÖNCE CANLI HAYVAN ÜZERİNDE DENEY YAPMAK ZORUNLUDUR
- DİĞER:

F2. BU HAYVAN TÜRÜ SEÇİLMİŞTİR, ÇÜNKÜ:

- DAHA ÖNCE ELDE EDİLEN VERİLERLE KARŞILAŞTIRMA YAPMAYI OLANAKLI KILAN GENİŞ VERİTABANLARI BULUNMAKTADIR
- AŞAĞIDA BELİRTİLDİĞİ ÜZERE, ÖNERİLEN TÜRÜN ANATOMİK VE FİZYOLOJİK ÖZELLİKLERİ YAPILACAK ÇALIŞMA İÇİN YEGANE UYGUN MODELDİR. AÇIKLAYINIZ:
- ÖNERİLEN TÜR, BU PROJENİN GERÇEKLEŞTİRİLEBİLMESİ İÇİN UYGUN DOKU, BOYUT VE ANATOMİYE SAHİP VE FİLOGENETİK BAKIMDAN EN DÜŞÜK OLANIDIR
- BU TÜR İNSANDAKİ DURUMU SİMÜLE ETMEK İÇİN UYGUN BİR FİZYOLOJİK MODEL OLUŞTURMAKTADIR
- BU PROJENİN KÖKEN ALDIĞI ÖNCEKİ ÇALIŞMALARDA DA AYNI TÜR KULLANILMIŞTIR
- BU TÜRÜN AŞAĞIDA BELİRTİLEN ÖZELLİKLERİ PROJE İÇİN EN UYGUN SEÇİM OLMAKTADIR:
- DİĞER:

F3. BU PROJENİN BİYOLOJİ VE TIP BİLİMİNE YAPABİLECEĞİ POTANSİYEL KATKILAR ŞUNLARDIR:

Bu yönerge; Hayvan Deneyleri Merkez Etik Kurulu'nun 26/07/2022 Tarih ve 69 Sayılı kararı gereğince onaylanmıştır.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: PHTMTFU Belge Takip Adresi: <https://ubs.ikc.edu.tr/ERMS/Record/ConfirmationPage/Index>

sayfa 8/11

Proje Tipleri				
PROJE TİPİ	AMAÇ	Hipotez	DENEK SAYISI	ÖRNEK
Pilot	"Lojistik", yapılabirlik	?	+	Yöntem geliştirme, uygulama
Keşif-tetkik	Hipotez oluşturmak	YOK	++	DNA mikro-aray
Doğrulayıcı	Hipotez test etmek	VAR	+++	Alfa reseptörler G-proteinleri ile kenetlidir
Parametre belirleyici	Yanıt büyüklüğünü tahmin etmek	YOK	++(+)	Doz-yanıt eğrileri, toksik doz belirleme
Optimizasyon	Tekrar	?	++(+)	Etkin madde tarama
Gözlemsel	Denekler farklı gruplara "random" atanamıyorsa	VAR	+++	Tür, cinsiyet vb. bağımlı öğrenme

Kemirgen ve tavşanlar için izin verilen ötanazi yöntemleri (Deneysel ve Diğer Bilimsel Amaçlar İçin Kullanılan Hayvanların Refah ve Korunmasına Dair Yönetmelik (13.12.2011-28141) hükümlerine göre)

	Kemirgen	Tavşan
Yüksek doz anestezi	(1)	(1)
Şok tabancası (<i>captive bolt</i>)		
Karbon dioksit	(2)	
Servikal dislokasyon	(3)	(4)
Beyin sarsıntısı/başa darbe	(5)	(6)
Başın kesilmesi	(7)	
Elektroşok		(8)
İnert gazlar(Ar, N ₂)		

Açıklamalar

1. Gereğinde, önceden sakinleştirici vererek kullanılacaktır.
2. Yalnızca gradual-fill'de kullanılacaktır. Fötal ve yenidoğan kemirgenler için uygun değildir.
3. Yalnızca 1 kg'ın altındaki kemirgenlerde kullanılacaktır. 150 g'ın üstündeki kemirgenlere sakinleştirici verilecektir.
4. Yalnızca 1 kg'ın altındaki tavşanlarda kullanılacaktır. 150 g'ın üstündeki tavşanlara sakinleştirici verilecektir.
5. Yalnızca 1 kg'ın altındaki kemirgenlerde kullanılacaktır.
6. Yalnızca 1 kg'ın altındaki tavşanlarda kullanılacaktır.
7. Yalnızca diğer yöntemler mümkün olmadığında kullanılacaktır.
8. Özel ekipman gerekmektedir.

Bu yönerge; Hayvan Deneyleri Merkez Etik Kurulu'nun 20/07/2023 Tarih ve 69 Sayılı kararı gereğince onaylanmıştır.

T.C.
İZMİR KATİP ÇELEBİ ÜNİVERSİTESİ
HAYVAN DENEYLERİ YEREL ETİK KURULU
TAAHHÜTNAME

.. / .. / ..

Çalışmanın Tam Adı:

Çalışma Ekibi (Adı - Soyadı, Unvanı):

Çalışmada Sorumlu Yürütücü:

Diğer Görevliler:

- 1-
- 2-
- 3-
- 4-
- 5-
- 6-
- 7-
- 8-
- 9-
- 10-

- İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Hayvan Deneyleri Yerel Etik Kurulu Yönergesini okudum. Yönergeye uygun olarak çalışacağımı,
- Onay alınmış çalışmada; Deneysel Hayvanlar Kullanım Sertifikası bulunmayan kişilere deney hayvanlarında herhangi bir işlem yaptırmayacağımı,
- Çalışma sürecinde işlemlerde ve çalışma ekibinde yapılacak değişiklikler için Yerel Etik Kurul' un iznini alacağımı,
- Çalışmanın bitimini müteakip 3 ay içerisinde Yerel Etik Kurul' a bildireceğimi,
- Bu Çalışma süresince, İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Hayvan Deneyleri Yerel Etik Kurulu Yönergede yer alan etik ilkelere uyacağımı, beklenmeyen ters bir etki veya olay olduğunda derhal Yerel Etik Kurul' a bildireceğimi

Taahhüt ederim / ederiz.

(Adı, Soyadı, İmzası)

Çalışma Yürütücüsü

Adres:

Tel İş:

E-posta:

Bu yönerge; Hayvan Deneyleri Merkez Etik Kurulu'nun 20/07/2023 Tarih ve ...69 Sayılı kararı gereğince onaylanmıştır.